

2. Uslovi i način dodjele zajmova, pozajmica i drugih sredstava Fonda

2.1. Generalno

Pravilnikom o uslovima i načinu dodjele zajmova, pozajmica i drugih sredstava Fonda, propisuju se uslovi koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH, kao i načini dodjeljivanja sredstava Fonda.

Sredstva Fonda se koriste za namjene utvrđene u skladu sa Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH, koje se provode na području Federacije BiH ili na području čitave BiH ukoliko ih organizuju i finansiraju međunarodne organizacije, te druge strane finansijske institucije i pravna tijela.

Sa sredstvima Fonda se prvenstveno finansiraju projekti, programi i slične aktivnosti, koje su u skladu sa Strategijom zaštite okoliša FBIH, zatim u skladu sa energetsom efikasnošću, kao i korištenjem obnovljivih izvora energije na području FBIH.

Godišnjim i četverogodišnjim programom rada Fonda, utvrđuju se područja zaštite okoliša u okviru kojih će Fond finansirati projekte, programe i slične aktivnosti.

Upravni odbor Fonda u okviru utvrđenih područja za svaku finansijsku godinu utvrđuje prioritete za dodjelu sredstava u skladu sa nacionalnim strategijama i drugim dokumentima koji utvrđuju prioritete u područjima zaštite okoliša.

Na temelju utvrđenih prioriteta, Fond raspisuje konkurs za dodjelu sredstava, u kojem poziva aplikante da u određenom roku podnesu prijedlog za projekat, program ili sličnu aktivnost koji odgovara ciljevima i ispunjava potrebne uslove propisane istim.

2.2. Uslovi koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda

Pravna i fizička lica, kao i organizacije, mogu postati korisnici sredstava Fonda, ukoliko ispunjavanju sljedeće uslove:

- Imaju sjedište na području Federacije BiH, odnosno području čitave BiH;
- Ulažu vlastita sredstva u projekte, programe i slične aktivnosti u području zaštite okoliša;
- Prihvate uslove zajedničkog sudjelovanja u sufinansiranju projekata, programa i sličnim aktivnostima, za koje se odobravaju sredstva Fonda, a koji su propisani opštim aktima Fonda;
- Podnesu zahtjev za korištenje sredstava Fonda u skladu sa objavljenim konkursom;
- Prije zaključivanja ugovora korisnici sredstava su obavezni obezbijediti odgovarajuću garanciju za sredstva Fonda;
- Sklope ugovor sa Fondom o zajedničkom ulaganju u projekat, program i sličnu aktivnost za koje su odobrena sredstva Fonda, i

- ➔ Zadovolje druge uslove utvrđene konkursom.

Pod vlastitim učešćem korisnika sredstava podrazumijevaju se:

- ➔ Novčana sredstva korisnika;
- ➔ Kreditna sredstva drugih finansijskih institucija namijenjena ulaganju;
- ➔ Učešće drugih pravnih i fizičkih lica vezanih za ulaganje.

2.3. Način dodjele sredstava Fonda

Sredstva Fonda dodjeljuju se korisnicima sredstava radi finansiranja projekata, programa i sličnih aktivnosti u području zaštite okoliša, putem:

- ➔ Zajmova,
- ➔ Pozajmica,
- ➔ Subvencija,
- ➔ Finansijske pomoći,
- ➔ Donacija.

Zajmove, pozajmice i subvencije Fond, u pravilu, dodjeljuje privrednim društvima i drugim pravnim i fizičkim osobama.

Finansijsku pomoć i donacije Fond dodjeljuje organima, tijelima i ustanovama državne uprave i jedinicama lokalne samouprave.

Subvencije, finansijske pomoći, pozajmice i donacije Fond može davati privrednim društvima i drugim pravnim i fizičkim licima na osnovu programa rada Fonda za tekuću godinu, odnosno na bazi odluke Upravnog odbora Fonda.

2.3.1. Zajmovi

Fond može sredstva dodijeljivati direktno ili putem finansijske institucije.

Fond može dati zajam radi ulaganja u projekte, programe i slične aktivnosti iz područja zaštite okoliša privrednim društvima i drugim pravnim i fizičkim licima.

Kod davanja zajmova Fond provodi postupak procjene izvodljivosti ulaganja, odnosno utvrđivanja finansijske, privredne, tehničke i kadrovske sposobnosti korisnika sredstava zajma, te očekivanih pozitivnih efekata sredstava koja se namjeravaju ulagati u projekte, programe i slične aktivnosti iz područja zaštite okoliša.

U postupku procjene izvodljivosti ulaganja u projekte, programe i slične aktivnosti u području zaštite okoliša, odnosno procjene finansijske i privredne sposobnosti korisnika sredstava, Fond saraduje sa bankarskim sektorom u Bosni i Hercegovini.

Upravni odbor Fonda može donijeti odluku o saradnji i sa drugim finansijskim institucijama radi provjere izvodljivosti ulaganja, odnosno procjene finansijske i privredne sposobnosti korisnika sredstava.

Radi osiguranja povrata zajmova, Fond utvrđuje (u uslovima konkursa) minimalne zahtjeve za potrebnim instrumentima osiguranja sredstava, a konkretni instrumenti osiguranja plasmana sredstava Fonda utvrđuju se ugovorom o zajmu za svaki pojedini projekat, program i sličnu aktivnost u koju se ulažu sredstva Fonda.

Sredstva zajma Fonda se ne mogu odobriti dok korisnik sredstava ne osigura ugovorene instrumente osiguranja plaćanja.

2.3.2. Subvencije

Fond može subvencionirati ulaganja u zaštitu okoliša. Subvencije se mogu davati na kamate, ulaganja i za zatvaranje finansijske konstrukcije ulaganja projekata, programa i slične aktivnosti iz područja zaštite okoliša.

Korisnici subvencija mogu biti pravna i fizička lica, koja ulažu sredstva u projekte, programe i slične aktivnosti u području zaštite okoliša, a za koje finansijska institucija ili Fond utvrdi da su finansijski održivi.

Fond kod davanja subvencija na odgovarajući način provodi postupak izvodljivosti ulaganja, odnosno utvrđivanja finansijske, privredne, tehničke i kadrovske sposobnosti korisnika sredstava Fonda, te očekivanih pozitivnih efekata sredstava koja se namjeravaju ulagati u okoliš.

Odlukom Upravnog odbora utvrđuje se način davanja i iznos subvencije.

Sredstva dodijeljena subvencijom su bespovratna.

Fond može subvencionirati kamatu komercijalnog kredita djelimično ili u cjelosti.

Fond može obavljati isplatu subvencije kamate jednokratno za ukupan iznos i za cijelo vrijeme trajanja kredita, i sukcesivno u skladu sa ugovorenim dospeljima kamata iz ugovora o kreditu čija se kamata subvencionira.

Korisnici subvencionirane kamate mogu biti pravna i fizička lica koja ulažu sredstva u projekte, programe i slične aktivnosti u području zaštite okoliša, za koje finansijska institucija ili Fond utvrdi da su finansijski održivi uz subvencioniranje kamatne stope.

O načinu dodjele subvencije kamata odlučuje Upravni odbor Fonda.

Kod subvencioniranja kamata, Fond prihvata instrumente osiguranja kredita, kao i poslovna banka koja je odobrila kredit, ako Upravni odbor ne odredi drugačije.

Minimalne zahtjeve za potrebnim instrumentima osiguranja kredita Fond propisuje konkursom, a konkretni instrumenti osiguranja plasmana sredstava Fonda utvrđuju se ugovorom o subvenciji za svaki pojedini projekat, program i sličnu aktivnost za koju Fond odobri subvenciju.

2.3.3. Finansijska pomoć

Finansijsku pomoć Fond daje bespovratno, u skladu sa namjenama utvrđenim programom rada ili konkursom.

Programom rada ili konkursom utvrđuje se maksimalni iznos pomoći po pojedinom projektu, programu ili sličnoj aktivnosti u koje Fond ulaže sredstva.

2.3.4. Donacije

Fond daje sredstva donacija pod uslovima i na način koji je utvrđen programom rada Fonda ili konkursom.

Fond sredstva donacija daje iz prihoda ostvarenih iz izvora propisanih Zakonom o Fondu, a može ih davati i iz sredstava obezbijeđenih iz inozemnih izvora, ako je posebnim ugovorom sa inozemnom finansijskom institucijom, koja osigurava sredstva, ugovoreno dodjeljivanje sredstava putem donacija.

2.4. Provjera izvodljivosti ulaganja i očekivanih efekata na okoliš

Kod davanja zajmova, subvencija, finansijske pomoći i donacija Fond ima aktivnu ulogu u procjeni izvodljivosti ulaganja i očekivanih pozitivnih efekata po okoliš.

Fond neće dati zajam, subvenciju, finansijsku pomoć i donaciju ako utvrdi da je izvodljivost ulaganja sredstava sporna, te da se ne mogu očekivati pozitivni efekti po okoliš.

Fond neće pustiti odobreni zajam, subvenciju ili finansijsku pomoć u opticaj, odnosno doznačiti donaciju korisniku koji nema sve uslove koji mu omogućavaju uredno i namjensko korištenje odobrenih sredstva.

Fond će odobrena sredstva stavljati na raspolaganje korisniku sredstava prema fazama ulaganja i ispostavljenim situacijama.

Fond može doznačiti sredstva korisniku i prema stvarnoj realizaciji ulaganja, ako je tako određeno ugovorom.

U slučaju da je neka obročna obaveza po zajmu dospjela, a nije plaćena, Fond će upotrijebiti onaj instrument osiguranja od kojeg se očekuje najbrža naplata dospjele obaveze.

Ako Fond ocijeni da su razlozi neispunjavanja obaveza opravdani, može ugovoriti drugačije uslove otplate zajma, te sklopiti dodatak u ugovoru.

2.5. Kontrola namjenskog trošenja sredstava

Sredstva Fonda, bez obzira radi li se o direktnom ili indirektnom finansiranju, imaju namjenski karakter. U ugovoru o dodjeli sredstava mora se navesti pravo Fonda o kontroli namjenskog korištenja sredstava Fonda.

Za slučaj nenamjenskog korištenja sredstava, korisnik sredstava je dužan iznos nenamjenski utrošenih sredstava vratiti Fondu zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, koja teče od dana prijema sredstava pa do dana povratka na račun Fonda i nadoknaditi nanесenu štetu Fondu u skladu sa Zakonom o Fondu, te odgovarajućim odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Sredstva Fonda moraju biti korištena u skladu sa njihovom namjenom i rokovima korištenja kako je to utvrđeno konkursom ili ugovorom.

U slučaju dodjeljivanja sredstava po obrocima, odnosno situacijama, korisnik sredstava dužan je dokumentirati namjensko korištenje za svaki obrok odnosno situaciju posebno, kao i za cijeli iznos korištenih sredstava Fonda.

2.6. Visina ulaganja – finansiranja sredstvima Fonda

Privredna društva i druge pravne i fizičke osobe mogu ostvariti pravo na sredstva Fonda u visini koja se utvrđuje odlukom Upravnog odbora, odnosno konkursom za prikupljanje ponuda, i to najviše do 40% (slovima: četrdeset posto) zaokružene finansijske konstrukcije ulaganja.

Izuzetno, odlukom Upravnog odbora može se utvrditi učestvovanje sredstava Fonda u finansiranju projekata, programa i sličnih aktivnosti koje ostvaruju privredni subjekti i druga pravna lica i fizičke osobe, odgovarajućom primjenom kriterija i u većem postotku.

Ako se radi o projektima, programima i sličnim aktivnostima u koja se ulažu sredstva Fonda na području Federacije BiH, kao i području čitave BiH, koje organizuju i finansiraju međunarodne organizacije, finansijske institucije i tijela, te druge pravne osobe, visina sredstava sa kojima Fond učestvuje se utvrđuje ugovorom o visini sredstava, koju svojom odlukom donese Upravni odbor Fonda.

Korisnici sredstava Fonda dužni su sufinansirati programe, projekte i slične aktivnosti u području zaštite okoliša, te pružiti dokaze o izvodljivosti i mogućnosti finansijskog praćenja ulaganja.

2.7. Praćenje realizacije projekta

Fond prati izvođenje projekata, programa i sličnih aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorom, bez obzira da li su sredstva dodijeljena kao zajam, subvencija, finansijska pomoć ili donacija.

Ugovori o dodjeli sredstava Fonda moraju pored uobičajenih odredbi sadržavati i odredbe o načinu kontrole izvođenja projekata, programa i sličnih aktivnosti, o načinu i učestalosti obavještanja Fonda, te o mjerama koje će se primjeniti u slučaju neispunjavanja ugovorenih obaveza, a posebno o mjerama koje će se primjeniti u slučaju nenamjenskog korištenja sredstava Fonda.

Fond ima pravo uvida u svu dokumentaciju vezanu za procjenu izvedivosti ulaganja i očekivanih učinaka po okoliš, te sudjeluje u nadzoru izvođenja zahvata i namjenskog korištenja sredstava koja je dodijelio.

Fond prati i kontroliše namjensko korištenje sredstava na temelju izvještaja i pribavljene dokumentacije koju je dužan izraditi korisnik sredstava, i koja mora imati količinske i finansijske pokazatelje potrebne za kvalitetno praćenje ulaganja sredstava Fonda.

2.7.1. Izvještavanje

Korisnik sredstava dužan je dostaviti Fondu izvještaje, i to:

- U svako vrijeme, na zahtjev Fonda i u rokovima utvrđenim ugovorom;
- Završni izvještaj najkasnije 15 dana po završetku ulaganja;
- Godišnji izvještaj o postignutim učincima ulaganja po okoliš, i to u razdoblju do pet godina po završetku ulaganja.

Korisnik sredstava dužan je bez odgađanja izvijestiti Fond o:

- Svim mogućim odstupanjima od ugovorenih ulaganja;
- Svakoju situaciju koja sprečava ili odugovlači tok radova, odnosno ostvarivanje ulaganja, kao i o mjerama za otklanjanje uzroka;
- Statusnim i drugim bitnim organizacijskim i kadrovskim promjenama koje mogu uticati na tok ulaganja;
- Promjeni zakonskog zastupnika, te
- Drugim pitanjima utvrđenim ugovorom.

2.7.2. Otkazivanje ili odlaganje plaćanja korisniku sredstava

Fond može otkazati ili odložiti plaćanje ugovorenih sredstava korisniku sredstava, te zahtijevati vraćanje sredstava ako korisnik:

- ➔ Dodijeljena sredstva dijelom ili u cjelini troši nenamjenski,
- ➔ Nije dao Fondu istinite ili tačne podatke prilikom sklapanja ugovora;
- ➔ Ne postiže očekivane učinke ulaganja, ili ne poštuje odredbe ugovora ili opšte akte Fonda, ukoliko se ugovor poziva na njegove odredbe;
- ➔ Nepravilno koristi sredstva Fonda i odstupa od preuzetih ugovorenih obaveza,
- ➔ Ne podmiruje ugovorene obaveze, odnosno ne prati ulaganja na način kako je to utvrđeno ugovorom;
- ➔ Prestane sa redovnim poslovanjem ili postane finansijski nesposoban da prati daljnji tok ulaganja;
- ➔ Svojim poslovanjem prouzrokuje uvođenje stečajnog, likvidacijskog odnosno drugog postupka koji onemogućava ostvarivanje ugovorenog ulaganja.

U slučaju manjeg odstupanja korisnika sredstava Fonda od ugovorenih obaveza Upravni odbor može, na prijedlog direktora, odlučiti da se ugovor preispita, te dopunama ugovora omogući nastavak ulaganja ako se takvom dopunom osigurava ostvarivanje ciljeva projekta, programa ili druge ugovorene aktivnosti u području zaštite okoliša ili osiguravanja javnog interesa zaštite okoliša.